

ORAȘUL SULINA

I. Descrierea localității

Orașul este plasat în apropierea confluenței brațului Sulina cu Marea Neagră, pe un grind fluvio-maritim nisipos îngust corespunzător gurii de vărsare a Dunării în Marea Neagră, o formațiune geomorfologică relativ nouă.

Întinderea grindului de amplasare a localității este de aproximativ 3 km, numai în sensul lungimii, pe direcția de curgere a Dunării, iar lățimea maximă este de 500 m. Depozitele vechi ale fundamentului sunt reprezentate prin cele paleozoice și mezozoice, grosimea acestora fiind de circa 85 m față de cca 45 m în zona de formare a Deltei. Granulometric, depozitele de nisip sunt din ce în ce mai fine spre suprafață, fapt ce demonstrează că puterea aluvionară a fluviului s-a diminuat de-a lungul anilor.

Coordonatele geografice care definesc localizarea orașului Sulina sunt: 45°09'36" latitudine nordică și 29°41'24" longitudine estică.

Aflată la extremitatea estică a teritoriului național, Sulina este singurul oraș-port fluvial, la Dunăre și maritim, la Marea Neagră, al țării, situat la gura de vărsare a fluviului prin brațul cu același nume.

Teritoriul orașului face parte din Rezervația Biosferei Delta Dunării (RBDD), una din cele mai întinse zone umede din Europa, arie de importanță ecologică națională și internațională și se plasează între zona tampon marină, la est, și alte zone tampon și zone strict protejate, la nord, sud și vest.

Teritoriul administrativ al orașului Sulina se învecinează la nord cu teritoriul administrativ al comunei C.A. Rosetti, la sud cu teritoriul administrativ al comunei Sfântu Gheorghe, la vest cu teritoriul administrativ al comunei Crișan, iar la est cu Marea Neagră.

Sulina este legată de reședința județului, orașul Tulcea, principalul centru urban și portal al Deltei, numai pe calea navigabilă reprezentată de brațul Sulina al fluviului Dunărea. Canalele care străbat Delta și un drum comunal leagă orașul de localitățile apropiate: Sfântu Gheorghe, C.A. Rosetti, Cardon, Sfiștofca, Letea, Caraorman. Este necesar ca aceste conexiuni în teritoriu să fie consolidate ca infrastructură pentru a sprijini îndeplinirea de către orașul Sulina a rolului său - determinat de gradul de dotare și echipare - de centru urban zonal de polarizare și influență în teritoriu

Istoria orașului Sulina este indisolubil legată de istoria navigației fluviale și maritime, a cărei intensitate a fost determinată istoric de intersectarea intereselor politico-militare și economice ale statelor europene, între care România s-a afirmat ca putere statală începând cu a doua jumătate a secolului XIX.

Existența Sulinei are atestate milenare.

Prima atestare documentară a așezării, cu numele *Solina*, este inclusă în tratatul „De administrando imperii”, al basileului bizantin Constantin al VII-lea Porfirogenetul, în anul 950. "Alexiada" Annei Comnena pomenește orașul *Selinas* de la gurile fluviului *Calonstoma*, toponim preluat de la istoriograful roman Caius Plinius Secundus. Există mărturii conform cărora, în anul 1318, așezarea devenise port genovez, asemenea Constanței de azi. Un document din 1469 menționează că "flota turcă se află la *Soline*", înaintea atacului asupra Chilie și Cetății Albe.

Sulina este marcată în mai multe portulane italiene din sec. XIV și XV.

Informații coerente despre viața așezării Sulina încep să apară în sec. XVIII, când turcii ocupanți ai Țărilor Române încep să valorifice calea navigabilă spre Constantinopol, trecând pe brațul Sulina. Punctul extrem al acestuia capătă o importanță specială în navigația pe Dunăre și Marea Neagră, îndeosebi în raport cu metropola constantinopolitană, determinând construirea unui far către 1745, menit să protejeze navele otomane de riscurile parcurgerii acestei rute periculoase.

Războiul Crimeii purtat în anii 1853 – 1856 între Rusia, pe de o parte, și, pe de alta, alianța formată de Marea Britanie, Franța, Regatul Sardiniei și Imperiul Otoman a determinat schimbarea destinului orașului Sulina, plasarea acestuia în contextul geografic, politic și economic european și consolidarea premiselor caracterului cosmopolit al acestei comunități danubiano-pontice, care se află la originea profilului său multicultural de azi.

Instituită ca instrument de garantare a libertății de navigație și comerț pe Dunăre, Comisiunea Europeană a Dunării, a cărei activitate s-a desfășurat, împotriva multor vicisitudini, între 1861 și 1939, poate fi apreciată în perspectivă istorică drept un exercițiu exemplar de cooperare și conlucrare a statelor europene în serviciul bunăstării și avantajului reciproc, depășind interesele strategice originare.

În epoca de înflorire a orașului – la finele sec.XIX și începutul sec.XX - populația a depășit periodic 5.000 de locuitori, în ritmul sezonier al operațiunilor comerciale navale din Portul franc, prin care se trafica cereale – principalul bun de export al Vechiului Regat, în principal pentru piața britanică, sare și cherestea.

Sunt păstrate mărturii despre aspecte pitorești privind creșterea și descreșterea populației orașului, influențată de producția anului agricol și de mărimea poștelor de docheri formate spontan pe criterii etnice de navigatorii rămași la iernatic în port, dintre care unii își întemeiau familii și se stabileau în oraș.

Aflăm dintr-o statistică găsită în arhiva Comisiunii că Sulina era la 1900 micul oraș european în care, la o populație stabilă de aproximativ 5000 de locuitori, coexistau cel puțin 23 de naționalități, între care: greci – 2056, români – 803, armeni - 444, turci - 268, evrei - 173, ruși – 594, austro-ungari - 211, albanezi - 117, tătari – 22, bulgari – 35, germani – 49, danezi - 6, italieni – 45, englezi – 24,

francezi – 11, găgăuzi – 5, muntenegreni – 22, polonezi – 17, lipoveni « cu popă » – 7, indieni – 4, senegalezi – 10, etiopieni – 5, algerieni – 8.

Limba vorbită de majoritatea comunității era elina, iar principalul instrument oficial de comunicare - franceza, urmate de limbile română, rusă, italian și turcă.

Educația tineretului sulinean era asigurată de două școli cu limba de predare greacă, două școli românești, o școală germană și una italiană, o școală frecventată de tinerii evrei, un gimnaziu și o școală de artă pentru fete, cu predare în limba franceză. Diferitele confesiuni erau practicate în lăcașuri aparținând cultelor ortodoxe (român, grec, rus, lipovean), mozaic, armean, anglican, protestant, catolic, mahomedan.

Interesele cetățenilor statelor străine erau reprezentate de consulate și viceconsulate ale Austriei, Regatului Unit, Germaniei, Italiei, Danemarcei, Olandei, Greciei, Rusiei, Turciei și Belgiei.

Eternitatea acestei comunități urbane multietnice este mărturisită de vestitul cimitir internațional – astăzi monument istoric important, parte a unui complex cimiterial care include sălașuri de veci ale tuturor comunităților religioase trăitoare în Sulina de-a lungul timpurilor.

Sulina a beneficiat de servicii și tehnologii urbane moderne: între Sulina și Galați a existat o linie telegrafică încă din 1857 și o linie telefonică din 1903; în anul 1882, Charles Hartley aduce din Statele Unite un prim generator electric cu care iluminează interiorul palatului Comisiunii, grădinile și cheiul, iar din 1903 au parte de beneficiile electricității și locuitorii urbei. Alimentarea cu apă potabilă a fost asigurată începând cu 1897 de o Uzină de apă, în funcțiune și azi. Echipamentele urbane includeau un drum modern pe « o lungime de 5 mile », iar serviciile sanitare erau asigurate de o instituție spitalicească avansată.

La Sulina operau reprezentanțe a numeroase linii maritime și fluviale europene, iar viața economică locală din afara activităților portuare se desfășura, la începutul secolului trecut, în 154 de « prăvălii », 3 mori și 70 de mici întreprinderi.

O sală de spectacole – un «teatru» de 300 de locuri găzduia spectacolele trupelor în turneu.

În Sulina s-au editat în diferite perioade ziare și alte periodice, publicate în limbile vorbite de unele comunități lingvistice din oraș.

După primul război mondial, odată cu restructurarea piețelor și redirectionarea marilor fluxuri comerciale internaționale, traficul naval și maritime diminuează treptat, iar portul Sulina se regăsește într-o poziție geografică marginală. Dunărea pierde din importanța istorică de cale de comunicație europeană.

La sfârșitul anilor 1930, intrarea României în sfera intereselor strategice ale Germaniei naziste și despărțirea de aceasta a statelor democratice ale Europei duce la desființarea C.E.D. În 1948, cooperarea în spațiul dunărean este aservită imperialismului Rusiei sovietice, care revine la Gurile Dunării prin rupturile teritoriale consfințite de Tratatul de la Paris din 1947.

1. Resurse naturale generale

În zona Sulina solurile, deosebit de sărace în compoziție, formate aluvial pe depozite aluvionare, sunt improprii dezvoltării activităților agricole.

O parte din populația locală face eforturi considerabile pentru a cultiva plante legumicole în grădinile din jurul caselor pentru autoconsum: pânza freatică este relativ ridicată și menține solul rece o perioadă lungă; primele legume se obțin în ultima decadă a lunii iulie și în luna august, după care în prima decadă a lunii septembrie apar cețuri spontane sărăturate care usucă culturile.

În categoria solurilor locale se înscriu gleisolurile și solonceacurile, care suportă un covor vegetal sărac și se regăsesc inclusiv în zona islazului, zonă desecată care are particularitatea de a se sărătura în anumite perioade, dacă cad precipitații mai consistente.

Histosolurile (solurile organice), care ocupă suprafețe compacte în zona complexului lacustru Roșu-Puiu, reprezintă suportul vegetației din zonele umede în care se dezvoltă stufăriile, plaurii, vegetația acvatică submersă.

Factorul climatic este un factor natural important care favorizează practicarea turismului în natură, în condiții optime, timp de cca. 5 luni pe an (mai – octombrie). Observațiile meteorologice încep la Sulina încă din anul 1857.

Climatul orașului Sulina este temperat-continental. Ca urmare a specificului circulației atmosferice, se manifestă predominant influențe marine, dar și influențe ale circulației continentale a aerului.

Topoclimatul din zona deltei fluvio-maritime este determinat de calitatea de rezervor termic al apelor costiere puțin adânci, care stochează căldura în perioada caldă și o cedează în perioada rece.

La stația meteorologică Sulina, temperatura maximă absolută anuală a fost de 37.5°C, înregistrată la 20 august 1946, iar minima absolută anuală a fost de -25.6°C, înregistrat la 9 februarie 1929.

În zona Sulinei se înregistrează unele recorduri climatice pe țară:

- cea mai redusă nebulozitate
- cea mai mare cantitate de radiație solară
- cele mai multe zile cu soare
- 225 de zile fără îngheț
- cel mai mare interval mediu anual cu temperaturi medii zilnice peste 0°C (cca. 325)
- cele mai mici cantități anuale de precipitații (330-350 mm)
- cele mai lungi perioade de uscăciune (6-7 luni consecutive)

La acestea se adaugă un potențial energetic eolian considerabil: numai 25-30 de zile fără vânt pe an.

La Sulina, mediile multianuale indică 145 zile de vară și numai 15 zile de iarnă, iar primăverile sunt mai lungi (122 zile) decât toamnele (83 zile).

Umiditatea relativă a aerului este de 80% - 89%.

Microclimatul plajei oraşului este determinat de faptul că marea și nisipul plajei se încălzesc și se răcesc în mod diferit, deoarece procesul evaporării apei și cel al evapotranspirației sunt diferite.

Dimineața, condensarea și evaporarea apei se resimt pe plajă la distanțe de 300—500 m de la linia țărmului în interiorul plajei, iar spre seară efectul brizei face ca atmosfera să fie deosebit de plăcută, eliminându-se efectul de căldură excesivă.

Diferențele termice între oraș și plaja sunt considerabile - de ordinul a 5 – 10°C.

BIODIVERSITATEA

Prezența și dezvoltarea vegetației sunt strâns legate de regimul hidrologic, precum și de altitudinea scăzută, în medie de 0,31m, pânza de apă freatică aflându-se la adâncimi mici. Din punct de vedere al resurselor vegetale, Sulina dispune numai de resurse stuficole (predominant stuf, papură și pipirig), de pășune redusă și plante medicinale. Spre mare, vegetația este de sărătură.

Cercetările de specialitate au atestat, la un moment dat, pe teritoriul administrativ al oraşului, existența volburei-de-nisip (identificată prin aceeași denumire științifică - *Convolvulus persicus* – ca și alte specii de volbură, de ex. volbura-păroasă). Prezența prezumată a acestei plante protejate în zona plajei este controversată, fără a putea fi demonstrată recent, îndeosebi în contextul proiectelor de punere în valoare a potențialului turistic deosebit al acestei zone.

O altă specie care necesită măsuri speciale de protejare este *Centaurea pontică*, specie endemică. Este obligatorie păstrarea în stare sălbatică a tufărișurilor existente din această specie.

În ceea ce privește ornitofauna, zona Sulina a fost investigată din punct de vedere al populației cu specii de interes ecologic deosebit (sau specii notabile), înțelegând prin aceasta în primul rând endemitele și cele periclitare critic, apoi cele vulnerabile și rare și, nu în ultimul rând, cele cu valoare estetică deosebită. Teritoriile cercetate au fost punctate în funcție de numărul și cantitatea acestor specii, zona Sulina fiind atestată cu o valoare ridicată a biodiversității, în categoria 30-59 puncte (categoria superioară este cea a valorilor maxime - 60-400 puncte)

Elementele hidrografice. Debitul Dunării are variații mari, de la 18.000 mc/s (primăvară-vară) la 6.000 mc/s (vară-toamnă). Din acest debit, brațul Sulina ia 17,7%. Adâncimea fluviului creează posibilități favorabile de navigație.

Canalul Sulina are o alungire de peste 7 km în mare, de o formă puțin arcuită și apoi curbată înspre sud,.

2. Populația

Orașul Sulina are o întindere teritorială cu mult peste potențialul de locuit oferit de mediul natural (malul stâng este permanent expus inundațiilor).

Datele existente despre segmentarea populației pe categorii de vârstă reflectă majoritatea populației mature, de peste 3000 locuitori, urmată numeric de populația între 0 - 19 ani, de 1397 locuitori și de populația peste 60 de ani, de 737 locuitori.

Datele privind repartizarea forței de muncă pe domenii de activitate în 2002 prezenta angajarea majorității populației în activități de transport și depozitare, sector favorizat într-o măsură mai mare de condițiile locale. Adaptându-se specificului zonei, următorul sector în care este angajată populația este pescuitul și piscicultura. În activități de agricultură, silvicultură și vânat sunt angajați doar 21 de locuitori.

Este necesar a se susține lansarea populației în activități industriale pentru a asigura independența acesteia față de declinul agenților economici și reprofilarea pe activități compatibile în zonă, dintre care agroturismul este o posibilitate.

Oferta locurilor de muncă în orașul Sulina este minimă, numărul șomerilor fiind în creștere, cu precădere în sectorul industrial și în rândul forței tinere de muncă. Majoritatea persoanelor care beneficiază de ajutor de șomaj, au ca nivel de pregătire școala generală sau liceul.

3. Activități economice

RESURSE NATURALE

Tipurile de resurse naturale de care dispune în spațiul său teritorial orașul Sulina sunt:

- resurse peisagere
- resurse climatice
- resurse piscicole
- resurse vegetale

Față de această tipologie a resurselor, se impune conștientizarea importanței de a se practica, pentru activitățile economice de punere în valoare a fiecăreia dintre acestea, un management care să țină seama de principiile dezvoltării durabile, vizând prezervarea biodiversității caracteristice a Deltei și durabilitatea activităților economice în sensul suportabilității de către mediu și regenerării resurselor.

Delta are proprietatea de a poseda resurse regenerabile, element favorizant pentru activitățile economice, însă numai în cazul în care nu se practică o exploatare agresivă, tocmai pentru ca succesele înregistrate pe plan economic să mențină permanent în atenție principiul durabilității.

În sectorul primar al economiei, în orașul Sulina activau în anul 2000, 3 unități cu profil piscicol:

- S.C. AMOREL S.R.L.
- S.C. THALASA S.R.L.
- S.C. SANSTELMAR S.R.L.

Sectorul secundar era reprezentat doar de industria prelucrătoare, printr-un singur agent economici:

- S.C. REMAT S.A.

Pentru revigorarea economică este imperios necesar accesul carosabil. Este semnalată existența unui proiect pentru un drum pe malul Dunării încă din 1972.

STRATEGIA PENTRU DEZVOLTAREA TURISMULUI ÎN ORAȘUL SULINA

Caracteristicile care singularizează Delta Dunării sunt biodiversitatea, unicitatea sa ca habitat – este cea mai întinsă zonă umedă din Europa și există o vizibilitate redusă a intervenției umane în mediu – precum și specificitatea culturală.

În aceste condiții, este mai puțin oportună dezvoltarea unor noi zone de practicare a turismului, decât punerea sporită în valoare – prin planificare atentă și dezvoltare – a valorilor existente, naturale și culturale.

Succesul activităților turistice în Deltă poate fi periclitat de factori precum:

- expansiunea necontrolată a construcțiilor, care, din cauza lipsei de planificare și coordonare, poluării pe care o generează și esteticii deficitare afectează negativ mediul deltaic;
- poluarea cu deșeuri menajere;
- braconajul;
- lipsa de informare specifică a turistului în ceea ce privește comportamentul adecvat într-o zonă protejată;
- carențele de promovare a zonei – și în particular a orașului Sulina – ca produs turistic unic;
- calitatea deficitară a serviciilor;
- puținătatea alternativelor de petrecere a timpului și de agrement.

Strategia pentru dezvoltarea turismului în orașul Sulina este complementară strategiei în domeniul RBDD și se întemeiază pe următoarea viziune:

un turism de intensitate moderată axat prioritar pe grupuri-țintă participante în principal la forme speciale ale turismului – turism cultural și eco-turism – și în subsidiar turism sportiv și de aventură (în contextul general al Deltei ca zonă protejată) și de cură helio-marină;

o dimensiune a industriei ospitalității limitată la capacitatea de suport a mediului natural și urban evaluată atent;

acompanierea măsurilor de dezvoltare a turismului de măsuri stricte de conservare, protejare și îmbunătățire a mediului natural și construit pe teritoriul orașului;

stabilirea clară a zonelor și locațiilor de practicare a turismului pentru evitarea conflictelor între diferitele forme de turism și între acestea și activitățile curente ale comunității din Sulina;

conectarea turismului din Sulina la fluxurile turistice mai ample de la nivel regional și național.

Obiective generale

Creșterea veniturilor pe plan local în valute internaționale și monedă națională și a contribuției turismului la economia locală/regională prin:

- ridicarea la niveluri superioare și diversificarea produsului turistic,

- crearea unei imagini specifice pozitive,
- marketing și promovare pentru lărgirea accesului pe piețele-sursă din Europa – inclusiv piața autohtonă – și de peste mări;
- extinderea sejurului mediu al turistului în Sulina și creșterea sumelor cheltuite de acesta;

4. Infrastructura

În anul 1992 Guvernul României a reglementat prin Legea 84/1992 regimul zonelor libere în România iar în 1993 prin H.G.R. nr.156 s-a instituit regimul de zonă liberă în portul liber Sulina, cuprinzând o suprafață totală de 100,8847 ha, constituindu-se astfel Administrația Zonei Libere Sulina - Regie Autonomă, prima de acest fel din România.

Situația actuală de membru al Uniunii Europene, finalizarea lucrărilor la canalul Rhin-Main-Dunăre, piața din Orientul Mijlociu și țările riverane Mării Negre precum și infrastructura au readus în atenție portul Sulina ca zonă liberă și ca port de tranzit și depozitare în vederea producției și serviciilor.

Orașul Sulina deține statutul privilegiat de *obiectiv de interes național*, acordat prin Ordonanța nr. 125 din 31 august 2000, privind declararea orașului Sulina, județul Tulcea, și a zonei înconjurătoare ca obiectiv de interes național, Legea nr. 345 din 6 iulie 2001 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 125/2000 privind declararea orașului Sulina, județul Tulcea, și a zonei înconjurătoare ca obiectiv de interes național.

Sulina este port de intrare și ieșire pentru cargourile comerciale de marfă și pentru navele maritime de croazieră turistică și port terminal fluvio-maritim pe coridorul VII pan-european de transport. Coridorul VII, stabilit la Conferințele pan-europene în domeniul transporturilor (Creta – 1994 și Helsinki – 1997), este constituit de artera navigabilă Dunăre – Main – Rin.

Coridorul VII reprezintă o axă centrală a relațiilor inter-teritoriale europene și este considerat coloana vertebrală a unui sistem teritorial dinamic și complex, un factor de dezvoltare inclus în strategiile europene de dezvoltare economico-socială și spațială și de cooperare teritorială.

Asigurarea fluenței traficului fluvial pe toată lungimea coridorului Rin-Main-Dunăre, de la Marea Nordului – portul Rotterdam – până la Marea Neagră – porturile Constanța și Sulina, situate într-o poziție-cheie la frontiera estică a Uniunii Europene, este de natură să intereseze direct statele riverane membre ale UE, având un potențial semnificativ de impact economico-social, prin creșterea competitivității transportului fluvial ca mod durabil de transport, implicând redresarea activităților portuare din Sulina, situată la Km 0/ Mm 0 ale fluviului Dunărea.

Pe de altă parte, în contextul coridoarelor europene de transport și al circulației turistice la nivel european și internațional, Sulina este plasată, ca port terminal, într-o poziție de oraș-portal pentru Delta Dunării ca obiectiv major de interes turistic. În această conjunctură, se impun acțiuni vizând valorificarea memorandumului de dezvoltare a turismului de croazieră pe Dunăre, semnat în anul 2002, la Hainburg, în Austria, în care Sulina este inclusă ca terminal turistic, fiind punctul terminus al coridorului VII

a. Drumuri

SC Navrom Delta SA, întreprindere de stat, dispune de nave pasager clasice de călătorie fluviala de 300 /150 locuri, cu ajutorul cărora se efectuează și aprovizionarea orașului cu produse alimentare și de două nave semirapide de tip catamaran cu capacitatea de câte 200 locuri.

Navele rapide cu aripi submerse sunt operate de trei firme particulare, care, recent, și-au multiplicat serviciile pe perioada de sezon turistic. Numărul de curse zilnice efectuate în timpul sezonului turistic 2009 a fost de cinci.

Infrastructura rutiera în oraș necesită reabilitări.

O măsură necesară pentru dezvoltarea urbanistică a orașului Sulina ar fi reabilitarea drumului Sulina - C.A. Rosetti, care realizează legătura cu cele mai izolate localități din deltă (Cardon, Sfistofca, C.A. Rosetti, Letea) și a drumului Sulina-Sfantu Gheorghe.

b. Apă și canal

Prestările de servicii pentru turism și asigurarea spațiilor de cazare, la standarde europene, în unități specializate sau prin organizarea pensiunilor de cazare pentru populație, acestea constituie domeniul prin care se poate asigura relansarea economico-socială a întregii zone. Aceste activități sunt dependente de realizarea utilităților privind alimentarea cu apă, canalizarea apelor uzate menajere și modernizarea sistemului de distribuție a energiei electrice.

Reabilitarea și extinderea rețelelor de distribuție și a sistemului de canalizare, inclusive stații de pompare în orașul Sulina, județul Tulcea.

Valoare proiect – 27.605.330 lei fara TVA

Sursa de finanțare – Programul Operational Sectorial de Mediu

Vor fi aproximativ 12658 m de înlocuiri în rețeaua de distribuție a apei potabile și 7050 m de extinderi a rețelei de distribuție a apei potabile.

Lungimea totală a rețelei de canalizare va fi de 21 296 metri, cu diametre cuprinse între 160 mm(conducta de refulare) și 250 mm.

Reabilitarea și extinderea sistemelor de apă și canalizare în orașul Sulina-obiect-Statie de epurare ape uzate și menajere”

Valoare proiect – 7.386.591,49 lei

Sursa de finanțare – Administratia Fondului de Mediu

Proiectul prevede realizarea unei stații de epurare care va prelua din viitorul sistem centralizat de canalizare al orașului Sulina apele uzate menajere, tratarea unui efluent de circa 1200 mc/zi.

c. Deșeuri

Sistemul Integrat de Gestionare a Deșeurilor în localitățile din Delta Dunării.

Valoare proiect – 6.357.297 lei fara TVA

Sursa de finantare – Ministerul Mediului

Proiectul prevede realizarea a cate unei statii de transfer in localitatile Sulina, Sfântu Gheorghe, Crișan și Chilia Veche.

5. Capacitatea de management de proiect

a. Management de proiect

În ultimii ani în orașul Sulina au fost finalizate următoarele proiecte (informațiile provin de la Primăria orașului Sulina):

Nr. Crt.	D e n u m i r e a I n v e s t i ț i e i	Stadiu fizic
1.	Bloc locuințe pentru tineri, în regim de - închiriere - strada I – nr. 119, oraș Sulina - investiție realizată prin A.N.L. București - regim de înălțime P + 3 - 2 tronsoane cu 56 unități de locuit	- finalizat, recepționat, pus în funcțiune
2.	Bloc locuințe tineri (cadre didactice și cadre medicale), în regim de închiriere - strada Republicii nr. 2 bis, oraș Sulina - regim de înălțime P + 2 - 6 unități de locuit	- finalizat, recepționat, pus în funcțiune și închiriat tinerilor în data de 05.12.2004
3.	Sala de sport 50 locuri - strada a VI-a nr.44, oraș Sulina	- finalizat, recepționat, pus în funcțiune
4.	Construire pod “gârla Pescarilor”	- finalizat, recepționat, pus în funcțiune
5.	Plan Urbanistic Zonal – lotizări pentru pensiuni, zona U.M.Radiolocatii oraș Sulina	- finalizat, pus în funcțiune
6.	Plan Urbanistic Zonal – lotizări pentru Case de Vacanță, zona U.M. Radiolocații oraș Sulina	- finalizat, pus în funcțiune
7.	Plan Urbanistic Zonal – lotizări pentru Pensiuni și Locuințe Tineri – zona teren fotbal	- finalizat, pus în funcțiune
8.	Reabilitare școală generală Strada C.A. Rosetti nr. 3	- finalizat, pus în funcțiune
9.	Reabilitare școală cu clasele I - VIII Strada a II-a nr. 338	- finalizat, pus în funcțiune
10.	Alimentare cu apă potabilă pe malul stâng al Dunării	- finalizat, pus în funcțiune
11.	Modernizare piața oraș Sulina	- finalizat, pus în funcțiune
12.	Centru de îngrijire persoane vârstnice și defavorizate	- necesită dotări, centrală termică
13.	Reabilitare grădiniță oraș Sulina	- finalizat

6. Dezvoltare urbană și administrație locală

Orașul Sulina are un Plan Integrat de Dezvoltare, aprobat de Consiliul Local Sulina.

Proiectele considerate prioritare pentru comună sunt: reabilitarea și extinderea sistemelor de apă și canalizare, modernizarea infrastructurii rutiere, infrastructura de mediu și construcția unui pod peste Canal Busurca.

Inițierea Administrației Canalului Sulina reprezintă un deziderat strategic de repunere în drepturile istorice a orașului Sulina.

INCD Urban Proiect București va realiza actualizarea PUG-ului orașului Sulina.

7. Patrimoniul cultural - Potențial turistic

Cadrul natural este propice dezvoltării turismului în Sulina, dar este încă insuficient exploatat.

Întreaga întindere a Deltei Dunării poate fi valorificată turistic prin două sisteme de organizare și administrare:

- utilizarea bazelor Administrației Rezervației Biosferei Delta Dunării pentru circuite de turism științific, îndeosebi pentru turiștii externi inițiați
- promovarea agroturismului.

Aceste două abordări au impact și asupra localității Sulina.

Biodiversitatea excepțională specifică Deltei reunește pe suprafața de 5.212 km² peste 25 de tipuri de ecosisteme naturale, 1.100 de specii vegetale, 1.530 de specii de insecte, 75 de specii de pești de apă dulce, 34 de specii de mamifere, 70 de specii de scoici și moluște, 16 specii de reptile, 300 de specii de păsări, 60 % din populația mondială de Cormoran mic, jumătate din populația mondială de Rață cu gât roșu, majoritatea populațiilor de Pelican comun și Pelican creț.

Sulina este singurul oraș aflat pe teritoriul Rezervației Biosferei Delta Dunării și exercită o atracție proprie, specifică, fiind din ce în ce mai cunoscută ca destinație turistică, inclusiv datorită popularizării prin Internet și alte medii de către vizitatorii care rămân vrăjiți de farmecul său. Nu există încă o politică locală de informare turistică a publicului asupra Sulinei ca destinație cu o mare varietate de atracții turistice oferite de tradițiile culturale, de cadrul natural deltaic, de fluviu, și de plaja litorală de la Marea Neagră.

Turismul practicat în Sulina nu se încadrează în categoria agroturismului, aceasta rămânând o formă de turism care poate fi dezvoltată în viitor în anumite condiții. În schimb, Sulina oferă oportunități de practicare a unor variate forme de turism, fără să existe o politică specifică de încurajare a diversității, dar rămâne în principal cantonată în sezonabilitatea turismului estival pentru care există condiții optime doar 5 luni pe an - din luna mai până în luna octombrie, perioadă caracterizată printr-o temperatură medie de 19°C, cantități reduse de precipitații (sub 200mm), număr mic de zile ploioase, nebulozitate redusă, durată mare de strălucire a soarelui, regim eolian activ .

Turismul de cunoaștere - este forma principală de turism în zonă, este practicat individual și deține ponderea principală în fluxul turistic, vizitatorii cautând să cunoască într-un timp relativ scurt orașul, monumentele istorice și, în parte, tradiția acestuia, să frecventeze plaja și să beneficieze de numărul relativ mare de ambarcațiuni cu care localnicii îi pot transporta la complexul lacustru Roșu-Roșuleț-Puiu, la pădurea Letea și gura de vărsare a Dunării în Marea Neagră. Se organizează excursii cu durata de o zi sau două, la sfârșit de săptămână. Accesul este asigurat în perioada de sezon de

Navrom Delta cu navele clasice. În week-end se înregistrează gradul maxim de ocupare a structurilor de cazare.

Turismul de cură helio-marină și de sejur (odihnă)

- este preferat de familii în vacanță și de un număr tot mai mare de persoane de vârstă a doua, atrase de prețurile întrucâtva mai mici în comparație cu alte locații de pe litoral în condiții corespunzătoare de cazare și restaurație și de transport la plajă, unde se găsesc facilități oferite de cinci locații comerciale.

Turismul sportiv

- este practicat de două categorii de turiști :

- familii care se deplasează cu ambarcațiuni cu motor, cu care se vine de la Brăila, Galați, Tulcea și, pe peridoc, de la Constanța, București și alte orașe mari. Este un turism necontrolat, cu efecte rele asupra mediului, îndeosebi în cazul ski-jeturilor și motoarelor de putere mare
- pescarii amatori, care sosesc în grupuri, practic pe parcursul întregului an, la care se adugă, în perioadele permise de lege, vânătorii sportivi.

Eco-turismul

- cunoaște o creștere accentuată de popularitate în rândurile tineretului, din țară și, recent, din străinătate, atât sub forma tradițională a sejurului de practică de studiu, cât și a sejururilor și excursiilor dedicate observării și cunoașterii patrimoniului natural și mediului special al RBDD.

În Sulina operează o structură de cazare dedicată turiștilor tineri: Youth Hostel-ul deținut de Autoritatea Națională pentru Tineret, cu 250 de locuri, echipat corespunzător standardelor specifice și dotat inclusiv pentru campare.

Turismul internațional de croazieră

Este o formă de turism reluată după decenii de întrerupere, în principal de tour-operatorii din Europa Centrală. Este o consecință a poziției speciale a Sulinei în spațiul dunărean și european, în general. Navele fluviale de croazieră ajung în portul Sulina și staționează câteva ore, timp în care turiștii vizitează faleza, muzeul de clădirea Farului C.E.D., cimitirul marin internațional și plaja de la Marea Neagră.

Turismul de survol

- este o formă recent apărută de vizitare a spațiului deltaic. Se practică cu aparate mici de zbor, în general sosite din orașele mari Tulcea, Constanța, București, dintre care unele aterizează într-o zonă destinată.

Recent s-au solicitat autorizații de survol cu baloane cu aer cald sau heliu, cu o capacitate de 10-15 persoane.

Propuneri:

- Organizarea unui serviciu de Taxi fluvial, care efectuează curse cu nave rapide când acestea se ocupă cu pasageri la capacitate, fără un program prestabilit.
- Dezvoltarea unui sistem de comunicare, informare și promovare a turismului local și zonal în rețea
- Distribuirea on-line a informațiilor turistice privind Sulina pe site-uri profesionale
- Realizarea de produse turistice specifice: miniaturi de nave, uniforme, blazoane, plachete, albume, DVD, etc.
- Amenajarea și mobilarea zonei costiere, respectiv a plajei, în condițiile includerii parțiale a acestora în intravilanul orașului, în cadrul reglementării stricte a regimului de ocupare a terenurilor
- Emiterea de reglementări stricte în scopul protejării mediului construit și natural împotriva poluării prin activități turistice și conexe, pentru practicarea turismului durabil.

Infrastructura turistică

Obiectivele turistice din orașul Sulina sunt variate:

Farul Comisiei Europene a Dunării de Jos - construcția acestui far a fost stabilită după înființarea Comisiei Europene a Dunării, prin "Actul public privind navigația la Dunăre", emis la 2 noiembrie 1865 la Galați. Astăzi, monumentul istoric se află în administrarea Oficiului Național Pentru Protejarea Patrimoniului.

Turnul de apă - data exactă a construcției acestui obiectiv nu se cunoaște, însă el se află în stare foarte bună de funcționare și astăzi. Istoricii spun că în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, armata germană a încercat să arunce întregul edificiu în aer, însă nu au reușit decât să spulbere partea sa superioară.

Palatul fostei Comisiuni Europene a Dunării - Clădirea este în forma de "U", cu parter și etaj și a funcționat ca sediu al Comisiunii Europene a Dunării până în anul 1921. Arhitectura clădirii, care are anvergura unei universități, se încadrează în stilul neoclasic, cu o compoziție simetrică în plan și spațiu.

Farul observator - Ceea ce este fascinant la acest dig este faptul că el încă mai păstrează inscripțiile celor ce au participat la construcția sa. Farul observator reprezintă locația de unde s-au realizat filmări pentru filmul "Toate pânzele sus".

Potențialul turistic natural este reprezentat de lacul Roșu, lacul Puiu cu diversele specii de lebede și rațe. Lacul Raducu (2.500ha), zona cu regim de protecție integrală este situată în partea centrală a Deltei maritime și în sudul formațiunilor de grinduri Letea, fiind delimitat: la sud de Dunărea Veche, de la Canalul Magearu până la grindul Hudac; la vest de grindul Hudac până la întâlnirea cu grindul Raducu și în continuare, până la gârla fără Nume; la nord de gârla temporară dintre grindul Raducu și grindul Parului; la nord-est de grindul Parului până la Dunărea Veche. Zona cuprinde lacuri cu apă dulce alimentate din ultimul braț al marelui "M", situate într-o zonă tipică de dezvoltare a grindurilor fluvio-marine dintre Chilia și Sulina.

Potențialul turistic al orașului Sulina este foarte bogat dar neexploatat la valoarea reală. În această direcție, una dintre acțiunile de promovare a orașului ar putea fi amplasarea unui panou în centrul orașului Sulina sau în portul Sulina cu mesajul "Bine ați venit în Europa – Sulina primul oraș european la granița de Est a Europei". Pe aceeași linie de promovare, se pot instala panouri direcționale în Sulina cu direcțiile și distanțele către toate cele 27 de capitale Europene.

Investitii in curs de derulare la nivelul orasului Sulina

1. Sistemul integrat de reabilitare și extindere a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a stațiilor de tratare a apei potabile și stațiilor de epurare, a apelor uzate în localitățile cu o populație de până la 50 000 de locuitori.

Subproiect

Reabilitarea și extinderea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare în localitatea Sulina, județul Tulcea

Valoare proiect – 5.160.614,42 lei fara TVA

Sursa de finanțare - Compania Națională de Investiții SA și Consiliul Local Sulina
Proiectul vizează efectuarea următoarelor lucrări :

- *conducta de distribuție apă de 90 mm – 5206 ml*
- *conducta de distribuție apă de 125 mm – 3627 ml*
- *hidranți Dn 80 mm – 63 buc.*
- *hidranți Dn 100 mm – 51 buc.*
- *camine de vizitare – 34 buc.*
- *conducta de refulare de 125 mm – 627 ml*
- *conducta de refulare de 280 mm*
- *rețea de canalizare din pvc, SN 4, cu diametrul de 250 mm în lungime de 5384 ml*
- *camine de vizitare – 136 buc*

2. Amenajare și reabilitare spațiu public

Valoare proiect pilot – 492.818 fara TVA

Sursa de finanțare – Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare

Proiectul se bazeaza pe Programul Natiunilor Unite pentru Dezvoltare, program care deruleaza in parteneriat cu Guvernul Romaniei, programul O Romania Frumoasa si care urmareste reabilitarea de spatii publice in diverse orase ale Romaniei. Se doreste prin acest proiect realizarea unei amenajari a spatiului pietonal de pe strada 1, intre strazile laterale Ion Ghica si Duiliu Zamfirescu.

Proiectul prevede crearea unor trasee pietonale atractive, relationate cu zona portului si a promenadei, amenajarea peisagistica, cu mobilier urban, iluminat stradal si iluminat exterior al fondului construit valoros, cosmetizarea elementelor vegetale.

Proiect pilot derulat prin PNUD Romania, in valoare de 492818 lei, vizeaza tronsonul strazii 1, cuprins intre strazile laterale Mihai Eminescu si Pacii.

3. Amenajare plaja Sulina

Valoare proiect – 5.551.025 lei fara TVA

Sursa de finantare - Ministerul Turismului

Proiectul vizeaza realizarea de dotari specifice de agrement(terenuri de sport, alei de acces pietonal catre malul marii, spatii verzi, chioscuri, pontoane pentru promenada la malul marii, etc) si realizarea sistemului de canalizare si de reabilitare si extindere a sistemului de distributie a apei potabile.

4. Reabilitarea si extinderea retelelor de distributie si a sistemului de canalizare, inclusive statii de pompare in orasul Sulina, judetul Tulcea.

Valoare proiect – 27.605.330 lei fara TVA

Sursa de finantare – Programul Operational Sectorial de Mediu

Vor fi aproximativ 12658 m de inlocuiri in reseaua de distributie a apei potabile si 7050 m de extinderi a retelei de distributie a apei potabile.

Lungimea totala a retelei de canalizare va fi de 21 296 metri, cu diametre cuprinse intre 160 mm(conducta de refulare) si 250 mm.

5. Sistemul Integrat de Gestionare a Deseurilor in localitatile din Delta Dunarii.

Valoare proiect – 6.357.297 lei fara TVA

Sursa de finantare – Ministerul Mediului

Proiectul prevede realizarea a cate unei statii de transfer in localitatile Sulina, Sfantu Gheorghe, Crisan si Chilia Veche.

6. Reabilitarea si extinderea sistemelor de apa si canalizare in orasul Sulina-obiect-
Statie de epurare ape uzate si menajere”

Valoare proiect – 7.386.591,49 lei

Sursa de finantare – Administratia Fondului de Mediu

Proiectul prevede realizarea unei statii de epurare care va prelua din viitorul sistem centralizat de canalizare al orasului Sulina apele uzate menajere, tratarea unui efluent de circa 1200 mc/zi.

L I S T A

Investitiilor propuse a se realiza la nivelul orasului Sulina

(investitii pentru care exista S.F. ;)

- mii lei

Nr. Crt.	D e n u m I r e a I n v e s t i t i e i	Valoare investitie din Studiu de Fezabilitate	Valori estimative necesare intocmirii P.T. + D.D.E.	Observatii
1.	REABILITARE TERMICA BLOCURI oras Sulina	14.586,251	1.458,625	S.F. intocmit in anul 2009
2.	MODERNIZARE SISTEM RUTIER	36.574,657	3.657,465	S.F. intocmit in anul 2006
3.	BLOC LOCUINTE SOCIALE cu 30 U.L. – strada a III-a nr.88, oras Sulina	7.839,680	548,778	S.F. intocmit in anul 2008
4.	CONSTRUCTIE POD PESTE Canal Busurca	1.200,000	120,000	S.F. intocmit in anul 1999
5.	R.K. si EXTINDERE SEDIU PRIMARIE	604,934	75,000	S.F. intocmit in anul 2008
	TOTAL :		5.859,868	

L I S T A

Investitiilor propuse a se realiza la nivelul orasului Sulina

- mii lei -

<i>Nr. Crt.</i>	<i>Denumirea Investitiei</i>	<i>VALORI ESTIMATIVE NECESARE INTOCMIRII S.F.</i>
1.	CONSTRUIRE "Casa de Cultura"	100,00
2.	INCHIDERE DEPOZIT RESTURI MENAJERE	100,00
3.	RESTAURAREA , PUNEREA IN VALOARE SI INTRODUCEREA IN CIRCUITUL TURISTIC A Complexului cimiterial din Sulina, crearea utilitatilor conexe"	100,00
4.	MODERNIZARE ILUMINAT PUBLIC « Faleza orasului Sulina »	50,00
	TOTAL :	350,00

Proiecte propuse de Consiliul Județean Tulcea în care orașul Sulina este partener (prezentate în Planul Local de Acțiune al Consiliului Județean din AGENDA LOCALĂ 21)

Titlul Proiectului	Finanțare	Valoare estimativa proiect mii Euro	Perioada de timp	Instituțiile responsabile	Parteneriat
Restaurarea centrului istoric Sulina si introducerea în circuitul turistic a patrimoniului cultural local	POR, Axa 5	20.000	2008-2013	Consiliul Județean Tulcea	Consiliul Local al orașului Sulina, Direcția Județeană pentru Cultură, Culte si Patrimoniu Cultural Național
Modernizarea infrastructurii portuare pentru turism în Sulina	POR, Axa 2	10.000	2009-2012	Consiliul Județean Tulcea	Consiliul Local al orașului Sulina
Amenajarea plajei Sulina	POR, Axa 5	7.000	2008-2010	Consiliul Județean	ARBDD, Consiliul Local Sulina

				Tulcea	
Reconstrucție ecologică a amenajării agricole Sulina	Buget național	2.200	2009	ARBDD Tulcea	Consiliul Județean Tulcea, Consiliul Local Sulina
Modernizarea rețelei de canalizare și stație de epurare a apelor uzate în orașul Sulina	Fondul de mediu	10.000	2008-2009	Consiliul Local Sulina	Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile
"Europolis" - Restaurarea și punerea în valoare a Cimitirului Britanic din Sulina	POR, Axa 5	250	2009-2010	Consiliul Local Sulina	Consiliul Județean Tulcea
Centrul internațional de Artă Sulina – în clădirea de patrimoniu a fostei Scoli de Artă și Meserii construită de către CED	POR, Axa 5	1.000	2008-2009	Consiliul Local Sulina	<i>neidentificat</i>
Reabilitare termică, renovarea Centrului de bătrâni Sulina	POR, Axa 3	450	2007-2008	Consiliul Județean Tulcea, Consiliul Local Sulina	Consiliul Județean Tulcea, Consiliul Local Sulina
Reamenajarea Caselor Memoriale Panait Cerna, George Georgescu și Alexandru Ciucurencu	POR, Axa 5	500	2009-2011	Consiliul Județean Tulcea	Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Consiliile Locale Cerna, Sulina, Tulcea

Directii de actiune recomandate

DEZVOLTAREA TURISMULUI

Proiecte propuse

a). Promovarea turismului științific în Rezervația Biosferei Delta Dunării (RBDD)

Surse de finanțare: fonduri proprii și Programul Operațional Regional (POR), Axa 5 „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului,” Domeniul de intervenție 5.2: „Crearea, dezvoltarea și modernizarea infrastructurilor specifice pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale cu potențial turistic.”

b). Crearea unui circuit integrat care să cuprindă obiectivele turistice principale ale orașului, crearea infrastructurii de bază necesare (indicatoare, ghizi specializați)

Surse de finanțare: POR Axa 5 „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului,”
Domeniul de intervenție 5.2: „Crearea, dezvoltarea și modernizarea infrastructurilor
specifice pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale cu potențial turistic.”

DATE DE CONTACT

Primăria Orașului Sulina, Str. I, nr. 180, Sulina, cod 825400
Primar Aurel DIMITRIU – P.D.L.
Telefon 0240 543 001 , 0240 543 003
fax 0240 543 661